

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VII.45.096/2021/4.
A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró
A felperes: felperes neve – személyesen eljár –
(felperes címe)
Az alperes: Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
(alperes címe)
Az alperes képviselője: dr. Bera Krisztina kamarai jogtanácsos
A per tárgya: társadalombiztosítási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél: alperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Győri Törvényszék 10.K.700.733/2021/3.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 10.K.700.733/2021/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 15.000 (tizenötezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] Az alperes 2018. november 24-én hivatalból indított eljárást a felperes biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyaira és kereseteire, jövedelmeire vonatkozó nyilvántartásba bejelentett adatok hatósági eljárás keretében való egyeztetése céljából. Az egyeztetési eljárás megindítását megelőzően a nyugdíjbiztosítási hatósági nyilvántartásban szereplő adatok kiadásáról szóló Értesítésében (a továbbiakban: Értesítés) tájékoztatta a felperest az eljárás menetéről és részletes kimutatást küldött az általa nyilvántartott adatokról, amely alapján a felperes javára 2001. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakra vonatkozóan 10 év és 124 nap nyugdíjjogosultság elbírálásához figyelembe vehető szolgálati időt állapított meg. Az alperes a felperest nyilatkozattételre hívta fel 60 napos határidőt biztosítva az Értesítés mellékletét képező kimutatásban foglaltakkal való egyetértés esetén annak elfogadására, vagy annak kifogásolására. Felhívta, hogy amennyiben a kimutatás adataival nem ért egyet, úgy nyilatkozatával egyidejűleg jelölje meg a hiányolt jogviszonyokra vonatkozó adatokat, amelyekhez mellékelje az állításait alátámasztó bizonyítékokat. Az Értesítés tartalmazta azt is, hogy az eljárás határozattal zárul, amelyben a kimutatásban feltüntetett jogviszonyok elismerése történik meg. A felperes az Értesítésben foglaltakra a nyitva álló határidőn belül észrevételt nem tett.

[2] Az alperes 2021. április 29. napján kelt határozatával az adategyeztetési eljárás eredményeként 1998. február 1. és 2019. december 31. közötti időszakra a határozat részét képező mellékelt kimutatásban szereplő biztosítási jogviszonyokra vonatkozó adatokat ismerte el és jegyezte be a nyugdíjbiztosítási hatósági nyilvántartásba, amely alapján a felperes javára 21 év 96 nap a nyugdíjjogosultság elbírálásához figyelembe vehető szolgálati időt állapított meg.

A felperes keresete és az alperes védírata

[3] A felperes pontosított keresetében az adategyeztetési eljárásban hozott alperesi határozat megváltoztatását kérte. Előadta, hogy az Értesítés mellékletében szereplő 2002. július 1-től 2002. december 31-ig tartó munkaviszonyán kívül 2003. január 1. és augusztus 31. között is a ...-nél dolgozott, amelynek alátámasztásául jövedelemigazolást csatolt. Előadta, hogy az Értesítésben megküldött kimutatásra azért nem nyilatkozott, mert első olvasatra abban eltérést nem tapasztalt, illetve a kimutatás nyomtatási hibájára gyanakodott.

[4] Az alperes védíratában – a határozatában foglalt indokai fenntartásával – a kereset elutasítását kérte a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 96/B. § (1), (3) és (4) bekezdéseire hivatkozással. Álláspontja szerint a felperes keresetlevele és melléklete olyan jogviszonyokat tartalmaz, amit korábban nem lehetett vizsgálni, mert a kiküldött Értesítésre és a mellékelt kimutatásra a felperes észrevételt nem tett, nem kérte a hiányzó biztosítási idők vizsgálatát.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság az alperes KE/L101/4160-2/2020. számú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte a Tny. 96/B. § (1), (3) és (4) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) bekezdése, 78. § (4) bekezdése és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 105. § (1) bekezdése alkalmazásával.

[6] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Tny. 96/B. §-a semmilyen jogkövetkezményt nem tartalmaz arra az esetre, ha az ügyfél, a kimutatásban szereplő adatokra határidőn belül nem nyilatkozik vagy valótlan adatot közöl. A felperes által a keresetlevélhez csatolt jövedelemigazolás nem ütközött a Kp. 78. § (4) bekezdésébe, mert a felperesnek nem kellett azzal számolnia, hogy a ...-nél jogviszonyban töltött idejének nem a teljes terjedelmét számítja be az alperes. A felperes önhibáján kívül nem hivatkozhatott az adategyeztetési eljárás során arra, hogy a munkáltató vonatkozásában a jogviszonyban töltött időt illetően a kimutatásban szereplő adat téves.

[7] A csatolt bizonyíték alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes határozata nem „helytálló”, ezért az alperes számára előírta, hogy a megismételt eljárás során értékelje a csatolt jövedelemigazolás alapján a felperesnek a ...-nél 2003. január 1. és augusztus 31. napja között fennállt jogviszonyát és ez alapján hozzon határozatot.

A felülvizsgálati kérelem

[8] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[9] Az alperes álláspontja szerint a bíróságnak a keresetet – a Kp. 78. § (4) bekezdésre figyelemmel – el kellett volna utasítania amiatt, mert a felperes a megelőző (közigazgatási hatósági) eljárásban nem értékelt tényre (a keresetlevélhez csatolt jövedelemigazolás) önhibájából nem hivatkozott, amit a per első tárgyalásán el is ismert: az általa megjelölt munkáltató esetén nyomtatási hibára gyanakodott, azonban ebbéli aggályát az adategyeztetési eljárás során nem jelezte.

[10] Az alperes hivatkozott az Ákr. 105. § (1) bekezdésének első fordulata kógens rendelkezésére, amely alapján az ügyfél a hatóság felhívására köteles adatot szolgáltatni, ennek elmaradásából eredő hátrány – álláspontja szerint – az ügyfelet terheli. Az adategyeztetési eljárás során, figyelemmel a Tny. 96/B. § (3)-(4) bekezdésére, fokozottan érvényesül az ügyfél együttműködési kötelezettsége azzal, hogy bizonyítékai becsatolása mellett észrevételt terjeszthet elő, amennyiben a hatóság által küldött kimutatással nem ért egyet. Az Értesítésben rögzítésre került az is, hogy az eljárás a kimutatásban feltüntetett jogviszonyok elismerésére irányuló határozattal zárul. Az Értesítési eljárás lényege, hogy a hatóság, amennyiben szükségessé válik célirányos ellenőrzést tudjon lefolytatni a hatóság nyilvántartásában nem szereplő, de az ügyfél által jelzett hiányos időszakok tekintetében. Ügyféli jelzés hiányában a hatóságnak nincs és nem is lehet mindenre kiterjedő bizonyítási kötelezettsége. Mindezek alapján, amennyiben az ügyfél a hatóság felhívására kifogást nem támaszt, abban az esetben a megküldött kimutatásban szereplő jogviszonyokat rögzítve az alperes határozatot hoz. Ezek után amennyiben a határozat tartalma nem egyezik a felperes által jogos vagy jogosnak vélt jogviszonyokkal, az ügyfél mulasztásának következménye, tehát önhiba hiányáról nem lehet szó.

[11] Az alperes utalt arra is, hogy a felperesnek lehetősége van újabb adategyeztetési eljárást megindítani [Tny. 96/D. § (1)-(2) bekezdése], amelynek során a lezárt időszakra nyilvántartott adatok kiegészíthetők vagy módosíthatók.

[12] A Kúria felhívására a felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és a jogi indokai

[13] Az alperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint megalapozott.

[14] A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta [Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése].

[15] A Tny. 96/B. § (3) bekezdése szerint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárás hivatalbóli megindítását megelőzően a biztosítottat, volt biztosítottat értesíti az eljárás menetéről, továbbá részletes kimutatást küld az általa nyilvántartott, az a)-e) pontokban felsorolt adatokról.

[16] A (4) bekezdés alapján a biztosított, volt biztosított a (3) bekezdés szerinti értesítés vele való közlését követő hatvan napon belül nyilatkozik a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek azokról az általa ismert, (3) bekezdés a)-e) pontja szerinti adatokról, amelyeket a nyilvántartás nem tartalmaz, vagy amelyek nem egyeznek meg a nyilvántartott adatokkal. A biztosított, volt biztosított az általa közölt adatokat igazoló, rendelkezésére álló okiratokat megküldi a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek.

[17] Az alperes a fentiek alapján a hivatalból indult hatósági eljárás keretében egyeztetette a felperes biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyaira, kereseteire, jövedelmeire vonatkozó, nyilvántartásba bejelentett adatokat. Nem vitásan a felperes az Értesítés és a mellékelt kimutatás adataival összefüggésben a Tny. 96/B. § (4) bekezdésében biztosított 60 napos határidőn belül a (3) bekezdés szerinti nyilatkozattétel lehetőségével nem élt. A Tny. 96/B. § (4) bekezdésének utolsó mondata kötelezettséget ír elő a biztosított, volt biztosított számára, ezzel ellentétes vagy eltérő értelmezés esetén szankció nélküli norma lenne ez az előírás.

[18] A Tny. 96/B. § további az egyeztetési eljárásra vonatkozó (5)-(8) bekezdései garanciális szabályokat tartalmaznak a határidők tekintetében.

[19] Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a közigazgatási perben a felperes a Kp. 78. § (4) bekezdése alapján a megelőző eljárás idején fennálló, de megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott.

[20] A Kúria a Kfv.II.37.722/2021/7., Kfv.III.38.143/2021/6., Kfv.VII.37.719/2021/6. számú döntéseiben állást foglalt a Kp. 78. § (4) bekezdésének értelmezéséről, amelyekben kifejtette, hogy a jogszabály szövege a tény és körülmény hivatkozhatóságával kapcsolatban tartalmaz szabályozást. Ebből következően amennyiben a fél, jelesül a felperes a megelőző eljárásban nem hivatkozott egy adott bizonyítékra, vagy bizonyítási indítványt nem tett – egy már a megelőző eljárásban is hivatkozott tény és körülmény vonatkozásában – ez nem zárja ki ezen bizonyítási indítvány közigazgatási bíróság általi figyelembevételét. A Kp. 78. § (4) bekezdése a megelőző eljárás idején fennálló és a megelőző eljárásban nem értékelt, a felperes részéről önhiba miatt nem hivatkozott tény és körülmény – és nem a bizonyíték, bizonyítási indítvány – bíróság általi figyelembevételét zárja ki.

[21] Jelen ügyben a felperes keresetében olyan új tényre – a ...-nél 2003. január 1. és augusztus 31. között fennálló munkaviszonyra – hivatkozott, amelyet a megelőző eljárásban az alperes felperesi jelzés hiányában nem értékelt. A feleknek a közigazgatási eljárás során kell mindent megtenniük a tényállás teljes körű tisztázása érdekében. A megelőző eljárásban nem értékelt tényre főszabályként a Kp. 78. § (4) bekezdésére tekintettel nem lehet hivatkozni. A Kúria következetes gyakorlata szerint a Kp. 78. § (4) bekezdésének az "önhibán kívüli" fordulata a felperes érdekkörén kívül eső körülményt jelent (Kfv. IV. 37.409/2019/5). Az Értesítésben szereplő adatok tekintetében a felperes saját előadása szerint első olvasatra nem talált hibát, illetve nyomtatási hibát feltételezett, ami nyilvánvalóan az érdekkörébe eső körülmény. A keresetében előadott körülmények – tévedése, illetve nyomtatási hibára gyanakvése – az önhiba hiányának igazolására nem alkalmasak.

[22] A fentebb kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Tny. 96/B. § és a Kp. 78. § (4) bekezdése téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes annak ellenére, hogy az értesítési eljárásban az alperes felhívására nem nyilatkozott, a perben önhiba hiányára hivatkozva, jogszerűen kifogásolhatta az alperes határozatában megállapított szolgálati időt.

[23] Az elsőfokú bíróság az Ákr. 105. § (1) bekezdése téves értelmezésével állapította meg, hogy miután a felperes mulasztásához törvény vagy kormányrendelet jogkövetkeményt nem fűzött, ezért a perben jogszerűen hivatkozhatott a megelőző eljárásban nem értékelt tényekre, mivel az Ákr. 105. § (1) bekezdése általánosan, valamennyi hivatalbóli eljárásban kötelező ügyféli adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő és kizárólag a jogkövetkezmények differenciálását utalja az ágazati jogra. Az Ákr. tehát az általános szabályok szintjén kötelezően és kikényszeríthetően előírja az ügyfél terhére, hogy a hatóság felhívására adatokat közöljön (Kfv.II.38.119/2015/10.).

[24] Az értesítési eljárásban a hatóság tájékoztatja a felet a nyilatkozattétel lehetőségéről, azaz nem adatszolgáltatásra kötelezi. A fél kötelezettsége, hogy amennyiben az értesítésben foglaltakkal nem ért egyet, a bizonyítékokat is csatolja a vitatott vagy az elismerni kért időszak tekintetében. Mulasztásának szankciója, hogy a hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg határozatát. Az adatszolgáltatási kötelezettséget [Ákr. 105. § (1) bekezdés] el kell határolni az ügyféli nyilatkozattól [Ákr. 63. §], mely utóbbi arról rendelkezik, hogy a hatóság, ha a tényállás tisztázásához szükséges az ügyfelet nyilatkozattételre hívhatja fel.

[25] Az alperes helyesen mutatott rá arra, hogy a lezárt időszakra nyilvántartott adatok a Tny. 96/D. § (1) bekezdés b) pontja alapján olyan tény, adat, bizonyíték alapján egészíthető ki vagy módosíthatók, amely a korábbi adategyeztetési eljárásban nem képezte vizsgálat tárgyát. Újabb egyeztetési eljárás iránti kérelemhez csatolni kell a kérelemben foglaltakat igazoló okiratokat.

[26] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121.§ (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával hatályon kívül helyezte.

[27] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a fentebb kifejtettekre és arra figyelemmel kell döntését meghoznia, hogy a felperes a megelőző eljárásban az Értesítésben foglalt felhívás szerinti határidőben, mulasztása okán nem hivatkozott a munkáltatóval 2003. január 1. és augusztus 31. között fennálló munkaviszonyára.

A döntés elvi tartalma

[28] *A Kúria következetes gyakorlata szerint a Kp. 78. § (4) bekezdésének az "önhibán kívüli" fordulata a felperes érdekkörén kívül eső körülményt jelent (Kfv. IV. 37.409/2019/5). Az Értesítésben szereplő adatok tekintetében a felperes saját előadása szerint első olvasatra nem talált hibát, illetve nyomtatási hibát feltételezett, ami nyilvánvalóan az érdekkörébe eső körülmény. A keresetében előadott körülmények – tévedése, illetve nyomtatási hibára gyanakvása – az önhiba hiányának igazolására nem alkalmasak.*

Záró rész

[29] A Kúria az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt [Kp. 115. § (2) bekezdése, 110. § (3) bekezdése], melynek összegét a Kúria bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdései alkalmazásával, a kifejtett jogi képviselő figyelembevételével határozta meg.

[30] A felülvizsgálati eljárás a Tny. 81. § (1) bekezdése alapján illeték- és költségmentes, ezért az illetékről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[31] A Kúria végzése ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdése, 116. § d) pont].

[32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. április 13.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró